

- 1. feladat:** Legális-e a 2. táblázat által mutatott ütemezés? Ha nem, mit kellene javítani rajta, hogy azzá váljon?
- 2. feladat:** Ellenőrizd, hogy az 1. táblázaton látható ütemezés legális-e! Rajzold meg a sorosíthatósági gráfot, dönts el, hogy sorosítható-e az ütemezés! Ha igen, adj egy soros ekvivalenst, ha nem, mutasd meg, miért nem! Hogyan nézne ki a gráf, ha egyszerű zármodellt használnánk?
- 3. feladat:** Legális-e a 3. táblázat szerinti ütemezés? A tranzakciók követik-e a 2PL-t? Hol van az alábbi tranzakciók zárpontja? Mi egy soros ekvivalens ütemezés?
- 4. feladat:** Időbélyeges tranzakciókezelést használunk R/W modellben. Jegyezd fel az alábbi sorozat minden művelete után az  $R(A)$ ,  $R(B)$ ,  $W(A)$ ,  $W(B)$  értékeit, ha kezdetben mindegyik 0. Mely tranzakciók abortálnak?  $r_i$  és  $w_i$  a  $T_i$  tranzakció olvasás (r) és írás műveleteit (w) jelöli, és  $t(T_i) = i$ .
- $$r_1(A), r_2(B), r_1(B), w_3(B), r_2(B), w_4(A), r_4(B), w_1(A), w_3(B)$$
- 5. feladat:** Oldd meg a 4. feladatot verziókezeléssel kiegészítve! Most mi történik?
- 6. feladat:** Egy rendszerleállás után a napló vége az 5. táblázat szerinti bejegyzéseket tartalmazza. Melyek a redo helyreállítás lépései? Mi lesz a helyreállítás után A, B és C értéke?

## Gondolkodtató kérdések

1. feladat: A naplózás tárhely igényét szeretnénk optimalizálni. Helyes-e a következő érvelés? Mivel egy tranzakciónak csak a COMMIT pontjáig van szüksége a naplóra – hiszen a COMMIT utáni műveletek biztosan lefutnak –, ezért szigorú 2PL alkalmazásával megelőzzük a lavinahatást, és a COMMIT naplózása helyett így a naplóból már törölhetjük az adott tranzakcióhoz tartozó bejegyzéseket (ha garantáljuk ezen törlés atomicitását).
2. feladat: Hogyan biztosítja a holtponmentességet a 2PL?
3. feladat: Igaz-e, hogy egy kétfázisú protokoll estén a tranzakciók mindig helyesen futnak le? (Mit jelenthet az, hogy „helyesen”?)
4. feladat: Lehet-e konkurensen módosítani egy állományt, amire  $B^*$  fa épül? Mikor lehet felszabadítani a gyökér elemet fogó zárat?
5. feladat: Miért fontos a sorosíthatóság?
6. feladat: Egy ütemezés nem sorosítható, ennek ellenére érvényes lehet-e az izolációs elv?
7. feladat: Ha a naplófájl tartalmaz minden információt a változásokról, akkor miért kell az adatbázis?
8. feladat: Mondj példát kézenfekvő soros ekvivalensre 2PL és időbélyeges tranzakciókezelés esetén!
9. feladat: Mikor érdemes 2PL-t és mikor időbélyeges tranzakciókezelést alkalmazni?
10. feladat: Mi történik a sorosíthatósági gráffal, ha egy tranzakció abortál?
11. feladat: Az időbélyeges tranzakciókezelés miként véd a holtpon ellen?
12. feladat: Mondj példát vagy ellenpéldát a következő esetekre!
  - (a) Időbélyeges tranzakciókezelés esetén egy tranzakció READ esetén abortál.
  - (b) Időbélyeges tranzakciókezelés esetén egy tranzakció WRITE esetén abortál.
  - (c) Időbélyeges tranzakciókezelést verziókezeléssel együtt alkalmazunk. Egy tranzakció READ esetén abortál.
  - (d) Időbélyeges tranzakciókezelést verziókezeléssel együtt alkalmazunk. Egy tranzakció WRITE esetén abortál.
13. feladat: Hogyan tároljuk az időbélyegeket? Mit tudunk mondani a számukra vonatkozóan? Meddig kell fenntartani?

## Kiegészítő feladatok

- 1. feladat:** Ellenőrizd, hogy a 4. táblázaton látható ütemezés legális-e! Rajzold meg a sorosíthatósági gráfot, dönts el, hogy sorosítható-e az ütemezés! Ha igen, adj egy soros ekvivalenst, ha nem, mutasd meg, miért nem! Hogy nézne ki a gráf, ha RLOCK-WLOCK modellt használnánk (ahol csak olvasunk, ott RLOCK-al, ahol írunk (is) ott WLOCK-al helyettesítjük értelemszerűen a LOCK-ot)?
- 2. feladat:** Egy tranzakció az 1. ábra által mutatott hierarchiában a D, I és J adategységekhez szeretne hozzáférni, majd befejezné működését. Milyen zárat kell és hova elhelyezni-e, illetve milyen sorrendben kell felszabadítani a zármenedzsernek, ha mindenkor a lehető legkevesebb zárat szeretné fenntartani?

	$T_1$	$T_2$	$T_3$	$T_4$
(1)		<b>RLOCK F</b>		
(2)	<b>RLOCK A</b>			
(3)			<b>RLOCK D</b>	
(4)			<b>UNLOCK D</b>	
(5)	<b>UNLOCK A</b>			
(6)			<b>WLOCK B</b>	
(7)	<b>RLOCK D</b>			
(8)				<b>RLOCK A</b>
(9)	<b>WLOCK E</b>			
(10)				<b>UNLOCK A</b>
(11)			<b>UNLOCK B</b>	
(12)				<b>WLOCK A</b>
(13)	<b>UNLOCK D</b>			
(14)	<b>RLOCK C</b>			
(15)				<b>UNLOCK A</b>
(16)		<b>UNLOCK F</b>		
(17)			<b>WLOCK A</b>	
(18)		<b>WLOCK B</b>		
(19)	<b>UNLOCK E</b>			
(20)	<b>UNLOCK C</b>			
(21)				<b>RLOCK D</b>
(22)				<b>UNLOCK D</b>
(23)			<b>WLOCK C</b>	
(24)			<b>UNLOCK C</b>	
(25)		<b>WLOCK D</b>		
(26)			<b>UNLOCK A</b>	
(27)		<b>RLOCK E</b>		
(28)		<b>UNLOCK E</b>		
(29)				<b>RLOCK E</b>
(30)		<b>UNLOCK B</b>		
(31)	<b>RLOCK F</b>			
(32)		<b>UNLOCK D</b>		
(33)	<b>UNLOCK F</b>			
(34)				<b>UNLOCK E</b>

1. táblázat

	$T_1$	$T_2$	$T_3$
(1)			<b>RLOCK B</b>
(2)			<b>READ B</b>
(3)		<b>WLOCK B</b>	
(4)			<b>RLOCK A</b>
(5)	<b>RLOCK A</b>		
(6)		<b>WRITE B</b>	
(7)			<b>READ A</b>
(8)	<b>READ A</b>		
(9)	<b>UNLOCK A</b>		
(10)			<b>UNLOCK B</b>
(11)			<b>UNLOCK A</b>

2. táblázat

	$T_1$	$T_2$	$T_3$
(1)	<b>LOCK A</b>		
(2)		<b>LOCK B</b>	
(3)			<b>LOCK C</b>
(4)			<b>LOCK D</b>
(5)	<b>LOCK E</b>		
(6)	<b>UNLOCK A</b>		
(7)			<b>UNLOCK D</b>
(8)		<b>LOCK A</b>	
(9)		<b>LOCK D</b>	
(10)	<b>UNLOCK E</b>		
(11)		<b>UNLOCK B</b>	
(12)			<b>UNLOCK C</b>
(13)		<b>UNLOCK A</b>	
(14)		<b>UNLOCK D</b>	

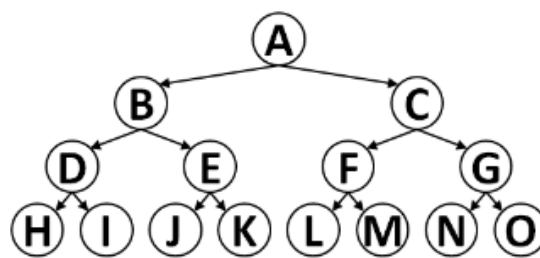
3. táblázat

	$T_1$	$T_2$	$T_3$	$T_4$
(1)	<b>LOCK A</b>			
(2)		<b>LOCK B</b>		
(3)	<b>READ A</b>			
(4)	<b>UNLOCK A</b>			
(5)		<b>WRITE B</b>		
(6)		<b>LOCK C</b>		
(7)			<b>LOCK A</b>	
(8)		<b>READ C</b>		
(9)			<b>READ A</b>	
(10)		<b>UNLOCK C</b>		
(11)			<b>UNLOCK A</b>	
(12)			<b>LOCK C</b>	
(13)		<b>UNLOCK B</b>		
(14)			<b>READ C</b>	
(15)	<b>LOCK A</b>			
(16)				<b>LOCK B</b>
(17)	<b>READ A</b>			
(18)				<b>READ B</b>
(19)			<b>UNLOCK C</b>	
(20)				<b>UNLOCK B</b>
(21)			<b>LOCK B</b>	
(22)	<b>WRITE A</b>			
(23)	<b>UNLOCK A</b>			
(24)			<b>READ B</b>	
(25)			<b>UNLOCK B</b>	
(26)		<b>LOCK A</b>		
(27)				<b>LOCK B</b>
(28)		<b>WRITE A</b>		
(29)				<b>WRITE B</b>
(30)		<b>UNLOCK A</b>		
(31)				<b>UNLOCK B</b>

4. táblázat

checkpoint
( $T_1$ , begin)
( $T_2$ , begin)
( $T_2$ , A, 20)
( $T_2$ , B, 10)
( $T_1$ , A, 2)
( $T_3$ , begin)
( $T_1$ , C, 5)
( $T_1$ , commit)
( $T_3$ , C, 6)
( $T_3$ , commit)

5. táblázat



1. ábra. Zárolás hierarchikus adategységeken